

Kaupunginhallitus	§ 150	22.04.2013
Kaupunginvaltuusto	§ 61	29.04.2013

Lausunto metropoliselvityksestä**100/00.01.00/2013**

Kaupunginhallitus 22.04.2013 § 150

Esittelijä: kaupunginjohtaja Juha Majalahti

Valmistelija / lisätietoja antaja:

kaupunginjohtaja Juha Majalahti, puh. (09) 4258 3601
tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi"

Valtiovarainministeriö on 11.3.2013 päivätyllä kirjeellään pyytänyt mm. Karkkilan kaupungin lausuntoa 28.2.2013 valmistuneesta Metropolialueen esiselvityksestä (Metropoli meille kaikille / Metropolialueen esiselvitys - selvityshenkilöiden suositus ja ehdotukset).

Metropolia koskevan esiselvityksen taustat on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa lausuntopyynnössä sekä itse esiselvityksessä. Esiselvitystä on edeltänyt mm. Kunnallishallinnon rakennetyöryhmän selvitys helmikuulta 2012: Elinvoimainen kunta- ja palvelurakenne, ja siihen liittyvä kuntien kuuleminen. Kuntia on kuultu myös helmikuussa 2013 metropoliselvitystä tehneiden selvityshenkilöiden julkaisemasta väliraportista.

Nyt esillä olevassa metropolialueen esiselvityksessä on esitetty kaksi päävaihtoehtoa kuntajakoselvitysalueiksi, minkä lisäksi selvityshenkilöt ovat arvioineet myös muita mahdollisia metropolihallinnon ja kuntajakoselvitysalueiden malleja. Metropolialueen uuden kuntajaon perusteella tulee selvityshenkilöiden mielestä arvioida myös metropolihallinnon alueellista laajuutta ja toiminnallista syvyyttä. Lähtökohtana on, että mitä useampia kuntia metropolialueelle jää, sitä vahvempi metropolihallinto tarvitaan.

Metropoliselvitys kattaa ensisijaisesti vakiintuneen 14 kunnan alueen. Selvitys sisältää kuitenkin esityksiä myös metropolialueen välittömässä vaikutuspiirissä olevien kehyskuntien kuntajakoon.

Esiselvityksessä esitetyt päävaihtoehdot metropolialueen kuntajakoselvitysalueiksi ovat:

Vaihtoehto 1: Suurkunnat ja sopimusyhteistyö (esiselvityksen sivu 69)

Metropolialueelle esitetään muodostettavaksi kaksi kuntajakoselvitysalueita:

- Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kirkkonummi, Sipoo ja Vihti
- Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula

Vihdin kuntaa esitetään selvitettäväksi osaksi pääkaupunkiseudun kunnan selvitysalueita.

Tässä vaihtoehdossa metropolitasolla laaditaan lakisääteinen metropolikaava ja kuntien muu yhteistoiminta tapahtuu pääosin vapaaehtoisuuteen perustuen.

Vaihtoehto 2: Metropolihallinto ja vahvat peruskunnat (esiselvityksen sivu 79)

Metropolialueelle muodostettaisiin neljä selvitysalueita:

- Helsinki ja Sipoo
- Kerava, Tuusulan eteläosa ja Vantaa
- Espoo, Kauniainen ja Kirkkonummi
- Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusulan pohjoisosa

Tässä vaihtoehdossa Vihdin kunta ei kuuluisi ehdotettaviin selvitysalueisiin eikä metropolihallintoon.

Esiselvityksessä on esitetty myös vaihtoehtoisia kuntajakoselvitysalueita läntiselle metropolialueelle. Mikäli metropolialueella ei käynnistetä selvitystä kahden suurkunnan muodostamisesta, selvityshenkilöt esittävät selvitettäväksi Vihdin, Lohjan ja Karkkilan sekä mahdollisesti myös Siuntion käsittävän selvitysalueen.

Metropolihallinto on tässä vaihtoehdossa vahva, koska useamman kunnan muodostaman metropolialueen etu vaatii selvityshenkilöiden mukaan päätöksenteon kokoamista yhteiseen metropolihallintoon. Metropolihallinto on lakisääteinen, verovaroin rahoitettava ja sen ylintä päätösvaltaa käyttää vaaleilla valittu valtuusto. Tehtäviä ja henkilöstöä siirtyy kunnista, HSL:n ja HSY:n kuntayhtymistä, ELY-keskuksesta, Uudenmaan liitosta sekä valtiolta ja muilta toimijoilta.

Vaihtoehto 3: Vahvan metropolihallinnon malli ja vaihtoehtoiset kuntajakoselvitysalueet (esiselvityksen sivu 94)

Edellisten kahden päävaihtoehdon lisäksi selvityshenkilöt ovat arvioineet mahdollisia muita metropolihallinnon ja kuntajakoselvitysalueiden malleja. Yksi malli tällaisesta kuntajaosta on seuraava:

- Helsinki, Vantaa ja Sipoo
- Espoo ja Kauniainen
- Tuusula, Kerava ja Järvenpää

Kaupunginhallitus	§ 150	22.04.2013
Kaupunginvaltuusto	§ 61	29.04.2013

- Nurmijärvi ja Hyvinkää
- Mäntsälä ja Pornainen
- Kirkkonummi, Siuntio ja Inkoo
- Vihti, Karkkila ja Lohja

Em. ehdotuksesta on selvityksessä todettu useampia variaatioita, jotka Karkkilan näkökulmasta ovat seuraavat:

- Vihti, Karkkila, Lohja ja Siuntio
- Karkkila ja Lohja
- Karkkila, Lohja ja Siuntio

Sosiaali- ja terveystalouden uudistusta koskeva ministeriön esitys on siirtynyt myöhäisempään ajankohtaan, minkä vuoksi kunta- ja palvelurakennemuutoksia ei voida arvioida samanaikaisesti. Esillä olleissa esityksissä sote-uudistuksen voidaan kuitenkin keskittyvän Uudellamaalla HUS:n sairaanhoitoalueiden ympärille. Läntisellä Uudellamaalla on kaksi sairaanhoitoaluetta: Lohjan sairaanhoitoalue (Lohja, Vihti, Karkkila ja Siuntio) ja Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalue (Raasepori, Hanko ja Inkoo). Molemmilla sairaanhoitoalueilla on oma sairaala (Lohja ja Tammisaari).

Vihdin kunnan mahdollinen siirtyminen metropolialueelle merkitsisi todennäköisesti myös vihtiläisten sote-palvelujen siirtymistä metropolialueelle. Lohjan sairaanhoitoalueen erikoissairaanhoidon kapasiteetti on rakennettu nykyiselle väestömäärälle, mistä johtuen Vihdin mahdollinen siirtyminen pois Lohjan sairaanhoitoalueelta edellyttänee nykyisten sairaanhoitoalueista poikkeavien sote-alueiden muodostamista.

Selvityshenkilöiden suositus (esiselvityksen sivu 102)

Selvityshenkilöiden suositus neljästä kuntajakoselvitysalueesta on vaihtoehdon 2 mukainen:

- Helsinki ja Sipoo
- Kerava, Tuusulan eteläosa ja Vantaa
- Espoo, Kauniainen ja Kirkkonummi
- Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusulan pohjoisosa

Minkä lisäksi selvityshenkilöt esittävät metropolihallintoa, jonka päättävä toimielin on vaaleilla valittu valtuusto. Metropolivaltuusto hyväksyisi metropolikaavan ja sen toimeenpano-osan, joka ohjaisi kuntien päätöksentekoa MAL-asioissa. Metropolihallinto hoitaisi seudulliset julkishallinnon tehtävät, jotka siirrettäisiin kunnista, kuntayhtymistä ja valtionhallinnosta. Tällöin HSL ja HSY kuntayhtymät fuusioitaisiin sekä metropolialuetta koskevat tehtävät siirrettäisiin Uudenmaan liitosta.

Keski-Uudenmaan kuntajohtajat ovat tehneet vaihtoehdoisen esityksen kahdeksan Keski-Uudenmaan kunnan (Tuusula, Järven-

Kaupunginhallitus

§ 150

22.04.2013

Kaupunginvaltuusto

§ 61

29.04.2013

pää, Kerava, Sipoo, Nurmijärvi, Hyvinkää, Mäntsälä ja Pornainen) muodostamasta selvitysalueesta. Aloitteeseen sisältyy ehdotus myös Vihdin, Espoon ja Kauniaisten muodostamasta selvitysalueesta.

Kaupungin hallintosäännön 54 §:n mukaan kaupunginhallituksen toimialana on mm. kaupungin edun valvominen. Kuntaliitoksiin tähtäävillä selvityksillä ja kuntajaotuksella yleensäkin on merkittävä vaikutus kuntien tehtäviin ja kuntalaisten palveluihin, minkä vuoksi on tarkoituksenmukaista, että kaupunginvaltuusto määrittelee kaupungin kannan metropolialueen esiselvityksessä esille nostettuihin esityksiin ja erityisesti siinä esitettyihin kuntajakoselvitysalueisiin.

Esityslistan liitteet

- Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö VM079:00/2012

- Metropolialueen esiselvitys - selvityshenkilöiden suositus ja ehdotukset 28.2.2013

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto toteaisi Karkkilan kaupungin lausuntona Metropolialueen esiselvityksestä seuraavaa:

Karkkilan kaupunki pitää hyvänä, että metropolialueen kuntien yhdistymismahdollisuuksia selvitetäisiin ja kuntien yhdistymisiä metropolialueella tapahtuisi merkittävässä määrin. Metropolialueella on useita samankaltaisia ja keskenään kilpailevia kuntia. Yksi keskeinen ongelma on hajanainen yhdyskuntarakenne.

Metropolialueen erityisiin haasteisiin esitetyistä kolmesta vaihtoehdosta vastaa parhaiten vaihtoehto 1, jolloin merkittävä kuntien välinen kilpailu purkautuu kuntien väliseksi sopimusyhteistyöksi ja metropolikaavan toteuttamiseksi sekä säästyään mittavalta metropolihallinnon muodostamiselta.

Karkkilan kaupunki pitää tärkeänä, että Länsi-Uudenmaan kunta- ja palvelurakenne pidetään kilpailukykyisenä ja toiminnallisesti ehyenä, minkä vuoksi Vihdin kunnan tulisi olla osa Länsi-Uuttamaata.

Kaupunki on valmis selvitysalueeksi yhdessä Vihdin kunnan ja Lohjan kaupungin kanssa, mikä ei kuitenkaan tarkoita tässä yhteydessä kuntaliitoshalukkuutta kummankaan tai molempien kuntien kanssa. Selvitystyö tulisi tehdä kuntien vastuulla, mutta valtion tulisi osoittaa rahoitus selvitystyölle.

Kuntajakoselvitysten perusteella tehtäviin kuntaliitoksiin ja metropoliratkaisuihin tulisi siirtyä Uudellamaalla perusteellisen ja hyvin johdetun valmistelun pohjalta, minkä vuoksi uudistuksien aikaisin toteuttamisajankohta olisi vuoden 2017 alku.

Kaupunginhallitus	§ 150	22.04.2013
Kaupunginvaltuusto	§ 61	29.04.2013

Olisi suotavaa ja tarkoituksenmukaista, että kuntarakennetta ja sote-palvelurakennetta sekä uuden kuntalain ja valtiosuusuu-
distuksen vaikutuksia voitaisiin kunnissa arvioida samanaikaises-
ti.

Käsittely:

Keskustelun kuluessa kaupunginjohtaja muutti päätösehdotuk-
sensa seuraavaksi:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupungin-
valtuusto toteaa Karkkilan kaupungin lausuntona Metropolialueen
esiselvityksestä seuraavaa:

Karkkilan kaupunki pitää hyvänä, että metropolialueen kuntien
yhdistymismahdollisuuksia selvitettäisiin. Metropolialueen erityi-
siin haasteisiin esitetyistä kolmesta vaihtoehdosta vastaa parhai-
ten vaihtoehto 1, jolloin merkittävä kuntien välinen kilpailu purkau-
tuu kuntien väliseksi sopimusyhteistyöksi ja metropolikaavan to-
teuttamiseksi sekä säästyään mittavalta metropolihallinnon muo-
dostamiselta.

Karkkilan kaupunki on valmis selvitysalueeksi yhdessä Lohjan
kaupungin kanssa kuin myös Vihdin kunnan kanssa mikäli Vihti
haluaa tulla mukaan selvitykseen. Selvitykseen osallistuminen ei
kuitenkaan tarkoita tässä yhteydessä kuntaliitoshalukkuutta. Sel-
vitystyö tulisi tehdä kuntien vastuulla, mutta valtion tulisi osoittaa
rahoitus selvitystyölle.

Kuntajakoselvitysten perusteella tehtäviin kuntaliitoksiin ja metro-
poliratkaisuihin tulisi siirtyä Uudellamaalla perusteellisen ja hyvin
johdetun valmistelun pohjalta, minkä vuoksi uudistuksien aikaisin
toteuttamisajankohta olisi vuoden 2017 alku.

Olisi suotavaa ja tarkoituksenmukaista, että kuntarakennetta ja
sote-palvelurakennetta sekä uuden kuntalain ja valtiosuusuu-
distuksen vaikutuksia voitaisiin kunnissa arvioida samanaikaises-
ti.

Päätös:

Kaupunginjohtajan muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimie-
lisesti.

Täytäntöönpano:

kaupunginvaltuustoon

Kaupunginvaltuusto § 61

Esityslistan oheismateriaalit
- Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö VM079:00/2012
- Metropolialueen esiselvitys - selvityshenkilöiden suositus ja eh-
dotukset 28.2.2013

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto toteaa Karkkilan kaupungin lausuntona Metropolialueen esiselvityksestä seuraavaa:

Karkkilan kaupunki pitää hyvänä, että metropolialueen kuntien yhdistymismahdollisuuksia selvitettäisiin. Metropolialueen erityisiin haasteisiin esitetyistä kolmesta vaihtoehdosta vastaa parhaiten vaihtoehto 1, jolloin merkittävä kuntien välinen kilpailu purkautuu kuntien väliseksi sopimusyhteistyöksi ja metropolikaavan toteuttamiseksi sekä säästytään mittavalta metropolihallinnon muodostamiselta.

Karkkilan kaupunki on valmis selvitysalueeksi yhdessä Lohjan kaupungin kanssa kuin myös Vihdin kunnan kanssa mikäli Vihti haluaa tulla mukaan selvitykseen. Selvitykseen osallistuminen ei kuitenkaan tarkoita tässä yhteydessä kuntaliitoshalukkuutta. Selvitystyö tulisi tehdä kuntien vastuulla, mutta valtion tulisi osoittaa rahoitus selvitystyölle.

Kuntajakoselvitysten perusteella tehtäviin kuntaliitoksiin ja metropoliratkaisuihin tulisi siirtyä Uudellamaalla perusteellisen ja hyvin johdetun valmistelun pohjalta, minkä vuoksi uudistuksien aikaisin toteuttamisajankohta olisi vuoden 2017 alku.

Olisi suotavaa ja tarkoituksenmukaista, että kuntarakennetta ja sote-palvelurakennetta sekä uuden kuntalain ja valtionosuusuu- distuksen vaikutuksia voitaisiin kunnissa arvioida samanaikaisesti.

Päätös:

Kaupunginhallituksen päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Karkkilassa 8.5.2013

Jarkko Luukkonen
pöytäkirjanpitäjä

Karkkilan kaupunki**Ote pöytäkirjasta**

Kaupunginhallitus	§ 150	22.04.2013
Kaupunginvaltuusto	§ 61	29.04.2013

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä 07.05.2013.

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa

§ 61

HallintolainkäyttöL 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla
Pykälät ja valituskieltojen perusteet

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan § ** ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.